

VLADA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

GOVERNMENT

ВЛАДА

Broj: 03-04-600/25
Sarajevo, 05.06.2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Dom naroda

n/p gđi Aidi Hadžić Salkić, državnoj službenici koja obavlja poslove iz nadležnosti tajnika
n/p gosp. Azharu Sejariću, izaslaniku ✓

Predmet: Odgovor na izaslaničku inicijativu

Poštovani,

Sukladno odredbama članka 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi s člankom 104. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), u prilogu Vam dostavljam akt Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, broj: 01-27-2-631/25 od 27. svibnja 2025. godine, koji se odnosi na izaslaničku inicijativu izaslanika Azhara Sejarića.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

Broj: 01-27-2-631/2025
Sarajevo, 27.05.2025. godine.

VLADA FEDERACIJE BiH
n/p - dr.sci. Edita Kalajdžić, tajnica Vlade
Ul.Hamdije Ćemerlića br.2., 71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
Sarajevo

PRIMLJENO: 04.06.2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03-09-600/2025			

Predmet: Inicijativa Azhara Sejarića, izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, za izmjenom Zakona o eksproprijaciji/izvlaštenju, dostavljamo naše izjašnjenje

Veza predmeta: Vaš broj 03-04-600/25 od 25.03.2025. godine.

U privitku akta dostavljam vam Izjašnjenje ove Uprave po Inicijativi Azhara Sejarića, izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, za izmjenu važećeg Zakona o eksproprijaciji/izvlaštenju, na tri jezika i dva pisma u službenoj upotrebi na području Federacije BiH.

Dokument sa našim Izjašnjenjem u elektronskom obliku dostavit ćemo Vam u sve tri jezičke verzije e-poštom, na adrese: priprema.sjednica@fbihvlada.gov.ba i sekretar@fbihvlada.gov.ba

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

DIREKTOR
Zeljko Obradović, dipl.ing.geod.

Broj: 01-27-2-631/2025
Sarajevo, 27.05.2025. godine.

VLADA FEDERACIJE BiH
n/p – dr.sci. Edita Kalajdžić, tajnica Vlade

Predmet: Inicijativa Azhara Sejarića, izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, za izmjenom Zakona o eksproprijaciji/izvlaštenju, dostavljamo naše očitovanje

Veza predmeta: Vaš broj: 03-04-600/25 od 25.03.2025. godine.

U privitku vašega dopisa, broj i datum veze, dostavili ste nam (nepotpisanu, nismo sigurni ni da li je dokument kompletan!?) Inicijativu koju je podnio Azhar Sejarić, uvaženi izaslanik u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, a odnosi se na izmjene važećeg Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji ("Sl.novine Federacije BiH", br.70/07, 36/10, 25/12 i 34/16). U ovoj izaslaničkoj Inicijativi iskazuje se prijedlog izmjene i dopune čl.3. važećeg Zakona, tako da glasi "Nekretnina se može izvlastiti kada je to potrebno za izgradnju, rekonstrukciju i legalizaciju elektroenergetskih objekata, komunalnih objekata i prometne infrastrukture, poslovnih i industrijskih zona, gospodarskih, zdravstvenih, prosvjetnih i objekata kulture, objekata obrane, uprave i drugih objekata od javnoga interesa kada se ocijeni da će se korištenjem nekretnine za koju se namjerava predložiti izvlaštenje u novoj namjeni postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način".

Ovakav prijedlog podnositelj obrazlaže činjenicom da su javna poduzeća koja se bave distribucijom i prijenosom el.energije, opskrbom vodom, plinom i toplotnom energijom, kao i javne ustanove koje upravljaju prometnom infrastrukturom, pored toga što provode projekte izgradnje novih objekata u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom, vlasnici velikog broja postojećih objekata, izgrađenih u zadnjih 70-ak godina, koji su izgrađeni bez provođenja postupaka izvlaštenja ili rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na drugi način, kao i bez pribavljenih odobrenja za gradnju, iako su takvi objekti prema postojećim planskim dokumentima već evidentirani kao infrastrukturni. Mišljenje je podnosioca da ovim javnim poduzećima treba omogućiti da na najlakši način riješe pitanje legalizacije ovakvih objekata i imovinske odnose na pripadajućem zemljištu, pa je iz tih razloga predložio da se u tome pravcu izmijeni i dopuni važeće odredbe čl.3. Zakona o izvlaštenju, koje u st.1. glase "Nekretnina se može izvlastiti kada je to potrebno radi izgradnje prometne infrastrukture, gospodarskih, komunalnih, zdravstvenih, prosvjetnih i objekata kulture, objekata obrane, uprave i drugih objekata od javnoga interesa, kada se ocijeni da će se korištenjem nekretnine za koju se namjerava predložiti izvlaštenje u novoj namjeni postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način". Potrebno je osobito naglasiti, što se u Inicijativi potpuno zanemaruje, da u st.2., čl.3. Zakona o izvlaštenju jasno stoji kako se "Nekretnina može izvlastiti i kada je to potrebno radi izvođenja drugih radova od javnoga interesa".

Mišljenje je ove Uprave, resornog federalnog organa u području izvlaštenja, što za sobom po logici stvari povlači ozbiljna iskustva i administrativni kapacitet u tome području, da je regulatorni sadržaj čl.3. važećeg Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji po svemu jasan, potpuno određen i svakome razumljiv, tako da nikakve izmjene ili dopune u sadržaju ovih zakonskih odredbi realno nisu potrebne.

Ono što primjećujemo u prijedlogu koji sadrži Inicijativa koju ste nam dostavili jeste pokušaj da se uz posebno naglašavanje elektroenergetskih objekata kao svrha odnosno sadržaj javnog interesa propiše legalizacija objekata različite namjene, što s naše strane smatramo pogrešnim i neprihvatljivim. S time vezano primjećujemo da ovo nije prvi put da se ranije izgrađeni objekti infrastrukture, različite namjene, kategorije, sadržaja i karaktera, pokušavaju na neki način 'ugraditi' u postupak izvlaštenja, što je suprotno općim opredjeljenjima i osnovnim konceptijskim rješenjima u važećem propisu o izvlaštenju. Osim toga, sigurno je da bi takve ideje (negativno) utjecale na postupak legalizacije odnosno izdavanje propisanih odobrenja za građenje, prema važećim federalnim i kantonalnim propisima u toj oblasti.

Osnovno je pravilo da nema izvlaštenja radi legalizacije već izgrađenih objekata ili izvedenih radova, nego samo radi planske izgradnje u skladu s važećim prostorno-planskim aktima, kako je to jasno propisano u čl.5. st.2. Zakona o izvlaštenju. Cijenimo da bi otvaranje prostora za utvrđivanje javnog interesa, a potom i izvlaštenje nekretnina u svrhu legalizacije već izgrađenih objekata odnosno već obavljenih radova, u svojoj suštini obesmisliło proces prostornog planiranja i generalno planski pristup razvoju javne infrastrukture i naših zajednica općenito. K tomu, takvo što neizravno bi narušilo konvencijski zajamčeno pravo vlasnika na mirno uživanje imovine i pravo da sudsku zaštitu uslijed 'faktičke eksproprijacije', odnosno izgradnje dijelova javne infrastrukture na 'privatnom' zemljištu bez prethodno riješenih imovinskih odnosa i ishoda potrebnih odobrenja za gradnju. Zato smo kao resorni federalni organ uprave izričito protiv toga da se višeslojni i vrlo složeni društveni 'fenomen' bespravne gradnje, osobito sa strane javnih poduzeća i drugih javnopravnih subjekata, pokušava na neki način 'legalizirati' kroz postupak izvlaštenja.

Važno je spomenuti kako se u našoj širokoj višegodišnjoj praksi nikada nismo suočili sa problematiziranjem utvrđivanja javnog interesa u svrhu izgradnje/rekonstrukcije elektroenergetskih objekata, jer takvi objekti sigurno spadaju u objekte od javnoga interesa, takvo što nitko nikada nije sporio, barem koliko je to nama poznato, pa zato ne vidimo posebnog razloga da se elektroenergetski objekti kao takvi posebno naglašavaju i uz već postojeće ulaze u regulatorni sadržaj čl.3. Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji. Ove zakonske odredbe su po našem mišljenju dobro postavljene, ispunjavaju svoju društvenu svrhu, vrlo su jasne i ne proizvode neke osobite probleme u primjeni, pa smo zato stava da i ne trebaju nikakve izmjene ili dopune.

Inicijativa koju je podnio uvaženi izaslanik Azhar Sejarić sadrži i prijedlog da se postojeći čl.31. Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji izmijeni u st.3., koji bi po podnositelju trebao glasiti "(3) Iznimno, kada se radi o izgradnji elektroenergetskih objekata-podzemni i nadzemni vodovi nazivnog napona od 0,4 kV do 35 kV, stubne transformatorske stanice prijenosnog odnosa 10(20)/0,4 kV korisnik izvlaštenja stječe pravo na posjed izvlaštene nekretnine nakon konačnosti Odluke o utvrđivanju javnog interesa i podnesenog prijedloga za izvlaštenje".

Ovakav prijedlog podnositelj obrazlaže time što se izgradnjom navedenih elektroenergetskih objekata za cilj ima svim građanima omogućiti kvalitetno i neprekidno napajanje el.energijom, pa bi se na predloženi način skratili rokovi za ishodovanje odobrenja za izgradnju, a time i ubrzao proces izgradnje takvih objekata.

Prijedlog ovakvog sadržaja smatramo apsolutno neprihvatljivim, suprotnim ne samo brojnim drugim odredbama važećeg Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji, nego i pravu vlasnika na mirno uživanje imovine, što podrazumijeva i pravo da aktivno sudjeluje u postupku koji za predmet ima oduzimanje ili pak ograničenje prava na nekretninama koje se nađu u obuhvatu javnog interesa. Deposidirati vlasnika ili pak korisniku izvlaštenja dozvoliti predaju u posjed određenih nekretnina čak i prije nego su te nekretnine u postupku identificirane, prije nego je utvrđeno tko je njihov stvarni vlasnik i prije nego se stvarni vlasnik sasluša na okolnosti važne za rješavanje po prijedlogu za (ne)potpuno izvlaštenje u skladu sa utvrđenim javnim interesom, barem je takvo naše mišljenje, bilo bi čak suprotno javnom poretku Federacije BiH. Zato smo stava da takav prijedlog ne treba ozbiljno ni razmatrati, pogotovo kada se uzme u obzir da odredbe čl.31. Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji, u st.2-7., sadrže i jasno razrađena pravila po kojima Vlada Federacije BiH korisniku izvlaštenja kod opravdanih razloga ulazak u posjed izvlaštenih nekretnina može dozvoliti prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, odnosno prije isplate naknade za izvlaštene nekretnine.

Naše je mišljenje da Inicijativom uvaženog izaslanika obuhvaćene zakonske odredbe, kao i druga opredjeljenja/rješenja koja svoj normativni iskaz imaju u odredbama važećeg Zakona o izvlaštenju/eksproprijaciji, u cijelosti korespondiraju sa ustavnim načelima i najvišim standardima zaštite temeljnih ljudskih prava, prije svega prava na mirno uživanje imovine, što podrazumijeva vrlo ograničen prostor i strogo regulirana pravila kada se javne vlasti odluče miješati u to temeljno ljudsko pravo, pa zato za bilo kakvim 'intervencijama' u važećem propisu zaista nema realne potrebe.

S poštovanjem,

Željko Obradović, dipl.ing.geod.

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. a/a

Broj: 01-27-2-631/2025
Sarajevo, 27.05.2025. godine.

VLADA FEDERACIJE BiH
n/p – dr.sci. Edita Kalajdžić, sekretarka Vlade

Predmet: Inicijativa Azhara Sejarića, delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, za izmjenom Zakona o eksproprijaciji/izvlaštenju, dostavljamo naše izjašnjenje

Veza predmeta: Vaš broj: 03-04-600/25 od 25.03.2025. godine.

U prilogu vašeg dopisa, broj i datum veze, dostavili ste nam (nepotpisanu, nismo sigurni ni da li je dokument kompletan!?) Inicijativu koju je podnio Azhar Sejarić, uvaženi delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, a odnosi se na izmjene važećeg Zakona o eksproprijaciji ("Sl.novine Federacije BiH", br.70/07, 36/10, 25/12 i 34/16). U ovoj delegatskoj Inicijativi iskazuje se prijedlog izmjene i dopune čl.3. važećeg Zakona, tako da glasi "Nekretnina se može eksproprijisati kada je to potrebno za izgradnju, rekonstrukciju i legalizaciju elektroenergetskih objekata, komunalnih objekata i saobraćajne infrastrukture, poslovnih i industrijskih zona, privrednih, zdravstvenih, prosvjetnih i objekata kulture, objekata odbrane, uprave i drugih objekata od javnog interesa kada se ocijeni da će se korištenjem nekretnine za koju se namjerava predložiti eksproprijacija u novoj namjeni postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način".

Ovakav prijedlog podnosioc obrazlaže činjenicom da su javna preduzeća koja se bave distribucijom i prenosom el.energije, opskrbom vodom, gasom i toplotnom energijom, kao i javne ustanove koje upravljaju saobraćajnom infrastrukturom, pored toga što provode projekte izgradnje novih objekata u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom, vlasnici velikog broja postojećih objekata, izgrađenih u zadnjih 70-ak godina, koji su izgrađeni bez provođenja postupaka eksproprijacije ili rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na drugi način, kao i bez pribavljenih odobrenja za građenje, iako su takvi objekti prema postojećim planskim dokumentima već evidentirani kao infrastrukturni. Mišljenje je podnosioca da ovim javnim preduzećima treba omogućiti da na najlakši način riješe pitanje legalizacije ovakvih objekata i imovinske odnose na pripadajućem zemljištu, pa je iz tih razloga predložio da se u tom pravcu izmijeni i dopuni važeće odredbe čl.3. Zakona o eksproprijaciji, koje u st.1. glase "Nekretnina se može eksproprijisati kada je to potrebno radi izgradnje saobraćajne infrastrukture, privrednih, komunalnih, zdravstvenih, prosvjetnih i objekata kulture, objekata odbrane, uprave i drugih objekata od javnog interesa, kada se ocijeni da će se korištenjem nekretnine za koju se namjerava predložiti eksproprijacija u novoj namjeni postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način". Potrebno je posebno naglasiti, što se u Inicijativi potpuno zanemaruje, da u st.2., čl.3. Zakona o eksproprijaciji

jasno stoji kako se "Nekretnina može eksproprijisati i kada je to potrebno radi izvođenja drugih radova od javnog interesa".

Mišljenje je ove Uprave, resornog federalnog organa u području eksproprijacije, što za sobom po logici stvari povlači ozbiljna iskustva i administrativni kapacitet u tom području, da je regulatorni sadržaj čl.3. važećeg Zakona o eksproprijaciji po svemu jasan, potpuno određen i svakom razumljiv, tako da nikakve izmjene ili dopune u sadržaju ovih zakonskih odredbi realno nisu potrebne.

Ono što primjećujemo u prijedlogu koji sadrži Inicijativa koju ste nam dostavili jeste pokušaj da se uz posebno naglašavanje elektroenergetskih objekata kao svrha odnosno sadržaj javnog interesa propiše legalizacija objekata različite namjene, što s naše strane smatramo pogrešnim i neprihvatljivim. S time vezano primjećujemo da ovo nije prvi put da se ranije izgrađeni objekti infrastrukture, različite namjene, kategorije, sadržaja i karaktera, pokušavaju na neki način 'ugraditi' u postupak eksproprijacije, što je suprotno općim opredjeljenjima i osnovnim koncepcijskim rješenjima u važećem propisu o eksproprijaciji. Osim toga, sigurno je da bi takve ideje (negativno) uticale na postupak legalizacije odnosno izdavanje propisanih odobrenja za građenje, prema važećim federalnim i kantonalnim propisima u toj oblasti.

Osnovno je pravilo da nema eksproprijacije radi legalizacije već izgrađenih objekata ili izvedenih radova, nego samo radi planske izgradnje u skladu s važećim prostorno-planskim aktima, kako je to jasno propisano u čl.5. st.2. Zakona o eksproprijaciji. Cijenimo da bi otvaranje prostora za utvrđivanje javnog interesa, a potom i eksproprijaciju nekretnina u svrhu legalizacije već izgrađenih objekata odnosno već obavljenih radova, u svojoj suštini obesmislio proces prostornog planiranja i generalno planski pristup razvoju javne infrastrukture i naših zajednica uopće. Osim toga, tako nešto indirektno bi narušilo konvencijski zagwarantovano pravo vlasnika na mirno uživanje imovine i pravo na sudsku zaštitu uslijed 'faktičke eksproprijacije', odnosno izgradnje dijelova javne infrastrukture na 'privatnom' zemljištu bez prethodno riješenih imovinskih odnosa i ishođenja potrebnih odobrenja za građenje. Zato smo kao resorni federalni organ uprave izričito protiv toga da se višeslojni i vrlo složeni društveni 'fenomen' bespravne izgradnje, posebno sa strane javnih preduzeća i drugih javnopravnih subjekata, pokušava na neki način 'legalizovati' kroz postupak eksproprijacije.

Važno je spomenuti kako se u našoj širokoj višegodišnjoj praksi nikada nismo suočili sa problematiziranjem utvrđivanja javnog interesa u svrhu izgradnje/rekonstrukcije elektroenergetskih objekata, jer takvi objekti sigurno spadaju u objekte od javnog interesa, tako nešto niko nikad nije sporio, barem koliko je to nama poznato, pa zato ne vidimo posebnog razloga da se elektroenergetski objekti kao takvi posebno naglašavaju i uz već postojeće ulaze u regulatorni sadržaj čl.3. Zakona o eksproprijaciji. Ove zakonske odredbe su po našem mišljenju dobro postavljene, ispunjavaju svoju društvenu svrhu, vrlo su jasne i ne proizvode neke posebne probleme u primjeni, pa smo zato stava da i ne trebaju nikakve izmjene ili dopune.

Inicijativa koju je podnio uvaženi delegat Azhar Sejarić sadrži i prijedlog da se postojeći čl.31. Zakona o eksproprijaciji izmijeni u st.3., koji bi po podnosiocu trebao glasiti "(3) Izuzetno, kada se radi o izgradnji elektroenergetskih objekata-podzemni i nadzemni vodovi nazivnog napona od 0,4 kV do 35 kV, stubne transformatorske stanice prenosnog odnosa 10(20)/0,4 kV korisnik eksproprijacije stiče pravo na posjed eksproprijisane nekretnine nakon konačnosti Odluke o utvrđivanju javnog interesa i podnesenog prijedloga za eksproprijaciju".

Ovakav prijedlog podnosilac obrazlaže time što se izgradnjom navedenih elektroenergetskih objekata za cilj ima svim građanima omogućiti kvalitetno i neprekidno

napajanje el.energijom, pa bi se na predloženi način skratili rokovi za ishodovanje odobrenja za građenje, a time i ubrzao proces izgradnje takvih objekata.

Prijedlog ovakvog sadržaja smatramo apsolutno neprihvatljivim, suprotnim ne samo brojnim drugim odredbama važećeg Zakona o eksproprijaciji, nego i pravu vlasnika na mirno uživanje imovine, što podrazumijeva i pravo da aktivno učestvuje u postupku koji za predmet ima oduzimanje ili pak ograničenje prava na nekretninama koje se nađu u obuhvatu javnog interesa. Deposirati vlasnika ili pak korisniku eksproprijacije dozvoliti predaju u posjed određenih nekretnina čak i prije nego su te nekretnine u postupku identifikovane, prije nego je utvrđeno ko je njihov stvarni vlasnik i prije nego se stvarni vlasnik sasluša na okolnosti važne za rješavanje po prijedlogu za (ne)potpunu eksproprijaciju u skladu sa utvrđenim javnim interesom, barem je takvo naše mišljenje, bilo bi čak suprotno javnom poretku Federacije BiH. Zato smo stava da takav prijedlog ne treba ozbiljno ni razmatrati, pogotovo kada se uzme u obzir da odredbe čl.31. Zakona o eksproprijaciji, u st.2-7., sadrže i jasno razrađena pravila po kojima Vlada Federacije BiH korisniku eksproprijacije kod opravdanih razloga ulazak u posjed ekspropriisanih nekretnina može dozvoliti prije pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji, odnosno prije isplate naknade za ekspropriisane nekretnine.

Naše je mišljenje da Inicijativom uvaženog delegata obuhvaćene zakonske odredbe, kao i druga opredjeljenja/rješenja koja svoj normativni iskaz imaju u odredbama važećeg Zakona o eksproprijaciji, u cijelosti korespondiraju sa ustavnim načelima i najvišim standardima zaštite osnovnih ljudskih prava, prije svega prava na mirno uživanje imovine, što podrazumijeva vrlo ograničen prostor i strogo regulisana pravila kada se javne vlasti odluče miješati u to osnovno ljudsko pravo, pa zato za bilo kakvim 'intervencijama' u važećem propisu zaista nema realne potrebe.

S poštovanjem,

Željko Obradović, dipl.ing.geod.

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. a/a

Број: 01-27-2-631/2025
Сарајево, 27.05.2025. године.

ВЛАДА ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ
н/п – др.сци. Едита Калајџић, секретарка Владе

Предмет: Иницијатива Азхара Сејарића, делегата у Дому народа Парламента
Федерације БиХ, за измјеном Закона о експропријацији/извлаштењу,
достављамо наше изјашњење

Веза предмета: Ваш број: 03-04-600/25 од 25.03.2025. године.

У прилогу вашег дописа, број и датум везе, доставили сте нам (непотписану, нисмо сигурни ни да ли је документ комплетан!?) Иницијативу коју је поднио Азхар Сејарић, уважени делегат у Дому народа Парламента Федерације БиХ, а односи се на измјене важећег Закона о експропријацији ("Сл.новине Федерације БиХ", бр.70/07, 36/10, 25/12 и 34/16). У овој делегатској Иницијативи исказује се приједлог измјене и допуне чл.3. важећег Закона, тако да гласи "Непокретност се може експроприсати када је то потребно за изградњу, реконструкцију и легализацију електроенергетских објеката, комуналних објеката и саобраћајне инфраструктуре, пословних и индустријских зона, привредних, здравствених, просвјетних и објеката културе, објеката одбране, управе и других објеката од јавног интереса када се оцијени да ће се кориштењем непокретности за коју се намјерава предложити експропријација у новој намјени постићи већа корист од оне која се постизала кориштењем те непокретности на досадашњи начин".

Овакав приједлог подносилац образлаже чињеницом да су јавна предузећа која се баве дистрибуцијом и преносом ел.енергије, опскрбом водом, гасом и топлотном енергијом, као и јавне установе које управљају саобраћајном инфраструктуром, поред тога што проводе пројекте изградње нових објеката у складу са просторно-планском документацијом, власници великог броја постојећих објеката, изграђених у задњих 70-ак година, који су изграђени без провођења поступака експропријације или рјешавања имовинско-правних односа на други начин, као и без прибављених одобрења за грађење, иако су такви објекти према постојећим планским документима већ евидентирани као инфраструктурни. Мишљење је подносиоца да овим јавним предузећима треба омогућити да на најлакши начин ријеше питање легализације оваквих објеката и имовинске односе на припадајућем земљишту, па је из тих разлога предложио да се у том правцу измијени и допуни важеће одредбе чл.3. Закона о експропријацији, које у ст.1. гласе "Непокретност се може експроприсати када је то потребно ради изградње саобраћајне инфраструктуре, привредних, комуналних, здравствених, просвјетних и објеката културе, објеката одбране, управе и других објеката од јавног интереса, када се оцијени да ће се кориштењем непокретности за коју се намјерава предложити експропријација у новој намјени постићи већа корист од оне која се

постизала кориштењем те непокретности на досадашњи начин". Потребно је посебно нагласити, што се у Иницијативи потпуно занемарује, да у ст.2., чл.3. Закона о експропријацији јасно стоји како се "Непокретност може експроприсати и када је то потребно ради извођења других радова од јавног интереса".

Мишљење је ове Управе, ресорног федералног органа у подручју експропријације, што за собом по логици ствари повлачи озбиљна искуства и административни капацитет у том подручју, да је регулаторни садржај чл.3. важећег Закона о експропријацији по свему јасан, потпуно одређен и сваком разумљив, тако да никакве измјене или допуне у садржају ових законских одредби реално нису потребне.

Оно што примјећујемо у приједлогу који садржи Иницијатива коју сте нам доставили јесте покушај да се уз посебно наглашавање електроенергетских објеката као сврха односно садржај јавног интереса пропише легализација објеката различите намјене, што с наше стране сматрамо погрешним и неприхватљивим. С тиме везано примјећујемо да ово није први пут да се раније изграђени објекти инфраструктуре, различите намјене, категорије, садржаја и карактера, покушавају на неки начин 'уградити' у поступак експропријације, што је супротно општим одређењима и основним концепцијским рјешењима у важећем пропису о експропријацији. Осим тога, сигурно је да би такве идеје (негативно) утицале на поступак легализације односно издавање прописаних одобрења за грађење, према важећим федералним и кантоналним прописима у тој области.

Основно је правило да нема експропријације ради легализације већ изграђених објеката или изведених радова, него само ради планске изградње у складу с важећим просторно-планским актима, како је то јасно прописано у чл.5. ст.2. Закона о експропријацији. Цијенимо да би отварање простора за утврђивање јавног интереса, а потом и експропријацију некретнина у сврху легализације већ изграђених објеката односно већ обављених радова, у својој суштини обесмислило процес просторног планирања и генерално плански приступ развоју јавне инфраструктуре и наших заједница уопште. Осим тога, тако нешто индиректно би нарушило конвенцијски загарантовано право власника на мирно уживање имовине и право на судску заштиту услјед 'фактичке експропријације', односно изградње дијелова јавне инфраструктуре на 'приватном' земљишту без претходно ријешених имовинских односа и исхођења потребних одобрења за грађење. Зато смо као ресорни федерални орган управе изричито против тога да се вишеслојни и врло сложени друштвени 'феномен' бесправне изградње, посебно са стране јавних предузећа и других јавноправних субјеката, покушава на неки начин 'легализовати' кроз поступак експропријације.

Важно је споменути како се у нашој широкој вишегодишњој пракси никада нисмо суочили са проблематизовањем утврђивања јавног интереса у сврху изградње/реконструкције електроенергетских објеката, јер такви објекти сигурно спадају у објекте од јавног интереса, тако нешто нико никад није спорио, барем колико је то нама познато, па зато не видимо посебног разлога да се електроенергетски објекти као такви посебно наглашавају и уз већ постојеће улазе у регулаторни садржај чл.3. Закона о експропријацији. Ове законске одредбе су по нашем мишљењу добро постављење, испуњавају своју друштвену сврху, врло су јасне и не производе неке посебне проблеме у примјени, па смо зато става да и не требају никакве измјене или допуне.

Иницијатива коју је поднио уважени делегат Азхар Сејарић садржи и приједлог да се постојећи чл.31. Закона о експропријацији измијени у ст.3., који би по

подносиоцу требао гласити "(3) Изузетно, када се ради о изградњи електроенергетских објеката-подземни и надземни водови називног напона од 0,4 kV до 35 kV, стубне трансформаторске станице преносног односа 10(20)/0,4 kV корисник експропријације стиче право на посјед експроприсане непокретности након коначности Одлуке о утврђивању јавног интереса и поднесеног приједлога за експропријацију".

Овакав приједлог подносилац образлаже тиме што се изградњом наведених електроенергетских објеката за циљ има свим грађанима омогућити квалитетно и непрекидно напајање ел. енергијом, па би се на предложени начин скратили рокови за исходавање одобрења за грађење, а тиме и убрзао процес изградње таквих објеката.

Приједлог оваког садржаја сматрамо апсолутно неприхватљивим, супротним не само бројним другим одредбама важећег Закона о експропријацији, него и праву власника на мирно уживање имовине, што подразумева и право да активно учествује у поступку који за предмет има одузимање или пак ограничење права на непокретностима које се нађу у обухвату јавног интереса. Депоседирати власника или пак кориснику експропријације дозволити предају у посјед одређених некретнина чак и прије него су те некретнине у поступку идентификоване, прије него је утврђено ко је њихов стварни власник и прије него се стварни власник саслуша на околности важне за рјешавање по приједлогу за (не)потпуну експропријацију у складу са утврђеним јавним интересом, барем је такво наше мишљење, било би чак супротно јавном поретку Федерације БиХ. Зато смо става да такав приједлог не треба озбиљно ни разматрати, поготово када се узме у обзир да одредбе чл.31. Закона о експропријацији, у ст.2-7., садрже и јасно разрађена правила по којима Влада Федерације БиХ кориснику експропријације код оправданих разлога улазак у посјед експроприсаних непокретности може дозволити прије правомоћности рјешења о експропријацији, односно прије исплате накнаде за експроприсане непокретности.

Наше је мишљење да Иницијативом уваженог делегата обухваћене законске одредбе, као и друга опредјељења/рјешења која свој нормативни исказ имају у одредбама важећег Закона о експропријацији, у цијелости кореспондирају са уставним начелима и највишим стандардима заштите основних људских права, прије свега права на мирно уживање имовине, што подразумева врло ограничен простор и строго регулисана правила када се јавне власти одлуче мијешати у то основно људско право, па зато за било каквим 'интервенцијама' у важећем пропису заиста нема реалне потребе.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Жељко Обрадовић, дипл.инг.геод.

ДОСТАВИТИ:

1. Наслову
2. а/а